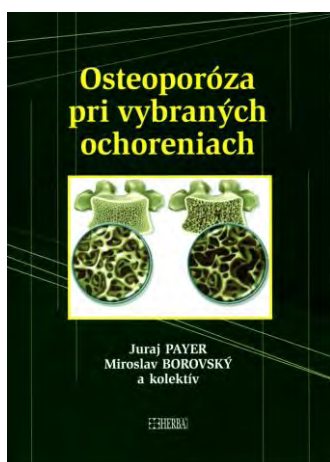

Recenzia

Payer, J., Borovský, M. a kol.: Osteoporóza pri vybraných ochoreniach

Bratislava: Herba, 2014, 192 s. ISBN 978-80-89631-19-3

V ostatnom čase sa dostala na knižné pulty ďalšia obsahom i formou jedinečná vedecko-odborná publikácia prof. Payera, prof. Borovského a spolupracovníkov Osteoporóza pri vybraných ochoreniach. Táto kniha nadväzuje na monografiu prof. Payera a spol.: Osteoporóza, ktorá vyšla v minulom roku a získala si mimoriadne uznanie nielen lekárov, ale napr. aj ocenenie Literárneho fondu SR či Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Osteoporóza patrí spolu s onkologickými a kardiovaskulárnymi ochoreniami medzi civilizačné hrozby 21. storočia. Problém osteoporózy sa úzko dotýka celého radu pacientov vo všetkých oblastiach medicíny. Aj preto vítam novú publikáciu, ktorá nielen rozširuje doteraz známe poznatky o tomto ochorení, ale posúva jeho hranice aj do súvisiacich klinických oblastí - diabetológie (P. Jackuliak), endokrinológie (A. Bednárová, J. Payer), gastroenterológie (T. Koller), reumatológie (K. Brázdilová, Z. Killinger), nefrológie (V. Spustová), kardiológie (J. Števlík), onkológie (B. Španíková), gynekológie (A. Krištúfková, M. Borovský) či psychiatrie (E. Izáková, M. Borovská). Osteoporóza sa teda neprezentuje len ako izolované metabolické ochorenie kostí, ktoré spôsobuje úbytok množstva kostnej hmoty, poruchu mikroštruktúry s následným zvýšením jej fragility a rizikom zlomenín. Autori publikácie vytvorili interdisciplinárny tím lekárov, ktorí sa vo svojej liečebno-preventívnej a výskumnej praxi stretávajú s problematikou osteoporózy a v predloženej publikácii zaujali k tejto téme odbornú stanoviská. Pozoruhodné je aj to, že vedecká osteoporotická škola z kliniky prof. Payera nielen pokračuje v klinickom výskume osteoporózy na svojom pracovisku, ale prekračuje hranice kliniky a v spolupráci s významnými predstaviteľmi ďalších odbo-

rov (prof. Borovský, prof. Spustová) priťahuje do danej problematiky ďalších a najmä mladých lekárov a vedeckých pracovníkov.

Celoživotné riziko osteoporotickej zlomeniny sa odhaduje na 40 %, čo je podobné riziku srdcovocievnych ochorení. Slovensko sa radí medzi krajiny s najlepšie rozpracovanou koncepciou starostlivosti o osteoporotických pacientov. Dĺžka veku nie je jediná charakteristika, ktorá nás zaujíma. Stále viac sa hovorí o kvalite života. Na druhej strane je aj ekonomické vyjadrenie strát pri osteoporotických zlomeninách. Nejde len o náklady na diagnostiku a liečbu, ale aj o straty zmenou kvality života postihnutých osôb (QALYs). Odhady len v Európe vychádzajú na desiatky miliárd eur. Osteoporóza zásadným spôsobom vstupuje do nášho života a teda je veľmi dobré, že lekári prvého kontaktu dostávajú do rúk ďalšiu pozoruhodnú publikáciu, ktorá prináša nielen najnovšie poznatky, ale ktorá prináša aj diagnostické a liečebné algoritmy najvhodnejšie pre celé spektrum pacientov. Aj na tomto mieste chceme vzdať uznanie autorom prof. Payerovi, prof. Borovskému a ich spolupracovníkom, že pripravili komplexnú pôvodnú monografiu venovanú problematike osteoporózy pri vybraných ochoreniach.

Je dobré, že aj pri tomto vydavateľskom počine stojí Vydavateľstvo zdravotníckej literatúry HERBA, s. r. o. v Bratislave, ktoré sleduje najnovšie trendy medicíny a vytvára podmienky pre vznik odbornej literatúry potrebnej pre lekárov a zdravotníckych pracovníkov v celom spektre zdravotníckej starostlivosti (www.herba.sk). Kniha je určená predovšetkým internistom, všeobecným lekárom prvého kontaktu, ale aj ostatným lekárom ďalších odborov, ktorým autori venovali kapitoly v prezentovanej knihe. Som presvedčený, že aj toto dielo osloví praktických lekárov aj študentov medicíny a zaradí sa medzi úspešné knižné projekty Vydavateľstva Herba.

Prof. MUDr. Marián Bernadič, CSc.